

Nom i cognoms:

Data:

Grup:

1.- Lectura i qüestions: Vegetació del Parc Montnegre - Corredor

La situació geogràfica, el relleu i les variacions climàtiques entre els vessants interiors i els que miren al mar condicionen i donen diversitat a la vegetació que cobreix aquestes serres. La proximitat del mar, que proporciona un grau suplementari d'humitat ambiental, especialment a l'estiu, també afavoreix el desenvolupament d'una vegetació exuberant enriquida amb nombroses espècies de caràcter centreeuropeu i, fins i tot, atlàntic.

Les masses forestals són gairebé contínues a l'interior del parc i inclouen una gran diversitat de comunitats vegetals amb una remarcable riquesa florística (més de 1000 espècies de plantes superiors). És destacat, igualment, l'interès micològic i briològic tant del Montnegre com del Corredor.

Les formacions més esteses són els alzinars i les suredes, havent estat aquestes darreres afavorides per l'interès econòmic associat a la indústria del suro. Les pinedes de pi pinyer, també molt abundants, caracteritzen el paisatge del vessants marítims del Maresme on ocupen vinyes i conreus abandonats en els darrers 150 anys.

A les parts més altes del Montnegre destaquen, pel seu interès científic i paisatgístic, les rouredes de roure africà i de roure de fulla gran. Enmig dels roures creix una gran varietat d'espècies vegetals d'afinitat centreeuropea, com ara alguns peus de faig, que hi subsisteixen a causa de l'elevada humitat de les carenes.

A l'obaga del Montnegre, entre avellanedes i alzinars, hi trobem encara importants plantacions de castanyers. Als sots més humits i a les vores dels nombrosos torrents i rieres que baixen cap a la Tordera s'hi conserven magnífiques vernedes.

Qüestions: - indiqueu si són vertaderes o falses les frases següents -

- ..... 1) En el Parc Montnegre - Corredor hi ha espècies típiques dels boscos atlàntics.
- ..... 2) En aquest parc hi ha poques espècies de molses i moltes de fongs.
- ..... 3) Les pinedes de pi pinyer han substituït els roures de fulla gran.
- ..... 4) Els castanyers són els arbres més nombrosos en els boscos de ribera de la Tordera.
- ..... 5) Amb els anys, les vinyes i els conreus han anat ocupant els alzinars i les suredes originàries.
- ..... 6) Els roures de fulla gran ocupen els cims del Montnegre i el Corredor.
- ..... 7) El Montnegre - Corredor és un massís de la Serralada Prelitoral Catalana.
- ..... 8) En el Parc Montnegre - Corredor no hi ha ni faigs ni avellaners.
- ..... 9) Les pinedes de pi pinyer es troben en els vessants de solana del Parc.
- ..... 10) En aquest Parc hi ha espècies típiques de les comunitats atlàntiques però no de les centreeuropees.

2.- Completeu el text següent:

De lluny estant, si observem un paisatge, [1] _____, prats o herbassars i conreus.

Un bosc és un conjunt vegetal on dominen els arbres, és a dir, plantes altes proveïdes d'un tronc i branques a partir d'una certa alçada de terra quan són adults. També, [2] _____, les falgueres i les molses; a més a més, hi viuen fongs,

Nom i cognoms:

Data:

Grup:

2.- continuació:

animals i microorganismes.

Així, un bosc pot tenir, com a mínim, tres nivells o estrats: l'arbori -format pels arbres-, l'arbustiu -format per arbustos i matolls- i l'herbaci, format per les herbes. De vegades, [3] _____, que està format per les lianes i les plantes enfiladisses.

Les bosquines són comunitats vegetals sense arbres. Així, [4] _____ . En una màquia predomina l'estrat arbustiu alt, fins a dos metres; a la regió mediterrània però, són més freqüents les brolles. Una brolla és un conjunt arbustiu esclarissat, amb arbustos baixos, no superiors a un metre. Les brolles [5] _____ . Les bosquines baixes amb matolls com la ginesta, la gódua o la bruguerola són els matollars o les landes.

Els prats o herbassars són comunitats de vegetals estrictament herbacis. Els [6] _____ , allà on campa el bestiar -prats de pastura- o allà on els pagesos segueixen l'herba per a l'hivern -prats de dall-. Els prats [7] _____ .

Els factors que determinen l'existència i la conservació d'un bosc són [8] _____ . De tota manera, actualment cal tenir molt en compte l'actuació de l'ésser humà, perquè ha fet canviar profundament la fisonomia dels boscos, així com del paisatge en general. Aquesta intervenció va des de les explotacions forestals encaminades al subministrament de fusta per a les indústries del paper, el moble i la construcció, passant per les obres públiques (carreteres, esteses elèctriques, embassaments, ...) [9] _____ (des dels populars "pixapins" fins als turistes urbans de cap de setmana).

La intervenció humana en els boscos ens obliga a distingir entre el bosc potencial d'una zona i el bosc real que hi viu. El [10] _____ , i el bosc real d'una zona determinada és el resultat de la transformació per les activitats humanes del bosc potencial originari.

- A) encara cal afegir un quart estrat intermedi i a cavall de tots
- B) més freqüents al nostre país estan formades per brucs, romanins i farigoles
- C) el clima i el sòl, a més dels diferents organismes que hi viuen
- D) veiem grans unitats de vegetació que solem identificar fàcilment: boscos, bosquines
- E) fins a la invasió massiva dels boscos per la gent que no està acostumada a estar-hi
- F) dominats per les gramínies s'anomenen gespes o gramenets
- G) prats més coneguts són els de muntanya mitjana i alta muntanya
- H) bosc potencial seria aquell que d'una manera natural ha ocupat un territori
- I) en un bosc hi viuen moltes altres plantes, des dels arbustos fins a les herbes
- J) són bosquines les màquies, les brolles i els matollars o les landes

3.- Confeccioneu una xarxa tròfica de l'alzinar amb les espècies següents: *mostela, tudó, larva de corc, esparver, alzina, rata cellarda, cuc de terra, mallerenga, geneta, picot garser, guineu, eruga 'Limantria'*. Indiqueu quins organismes són productors, consumidors primaris i consumidors secundaris.

4.- Què és la virosta d'un bosc? I, l'humus?

Nom i cognoms:

Data:

Grup:

5.- Qüestions de les activitats 'Conèixer les plantes (1 i 2)'

<http://www.cienciasnaturals.com/ConPlants11.html>

<http://www.cienciasnaturals.com/ConPlants22.html>

- 1) És una liana espinosa de fulles coriàcies (resistents com el cuir) i triangulars molt característica dels alzinars mediterranis i de les bardisses, màquies i garrigues de la terra baixa. Quina planta és? Quin és el seu nom científic?
- 2) Identifiqueu una planta arbustiva de la família de les euforbiàcies que és lactífera (que té làtex, un suc lletós que flueix de les incisions fetes en les tiges) de fulles lanceolades i flors en inflorescències umbel·lifformes (moltes flors petites i juntes formant una umbel·la). Quin és el seu nom científic?
- 3) Una comunitat vegetal semiarificial de les sèquies agrícoles, rieres i marges de conreus integrada bàsicament per *Arundo donax*.
- 4) Identifiqueu un petit arbre o arbust, de fulles força grans, lluents, lanceolades, finament dentades, tot l'any verdes; les flors són blanques, tardorals, disposades en ramells al capdamunt de les branques, i el fruit, també tardoral, és comestible. Viu en alzinars poc densos. Quin és el seu nom científic?
- 5) Material molt lleuger, porós i impermeable, que protegeix els troncs, les branques i les arrels grosses. En forma d'aglomerat, és molt emprat per a fer-ne taps, flotadors per als ormeigs de pesca, salvavides, plaques d'aïllants tèrmics o acústics, etc. Quin material és? De quina planta s'obté? Quin és el seu nom científic?
- 6) Quin nom reben les fulles de les falgueres?
- 7) Identifiqueu un arbust baix perennifoli de la zona mediterrània que pot arribar a créixer fins a fer un arbre; que creix a les brolles i les màquies i que té les fulles compostes i paripinnades (amb folíols disposats per parells). Les fulles noves tenen un color més clar que les d'anys anteriors.
- 8) Identifiqueu un bosc mediterrani esclerofil·le (fulles petites i coriàcies resistents a la deshidratació) del grup dels alzinars del litoral i dominat per *Quercus suber*.
- 9) Un arbust petit de 50 a 100 cm d'alçària, de tiges anguloses amb poques fulles linears i amb fruits drupacis vermells. Es fa a la terra baixa, en garrigues i alzinars. Quin és el seu nom científic?
- 10) Quin nom rep un fruit fals esferoïdal, de consistència llenyosa, propi del gènere *Cupressus*?
- 11) Quin nom reben els grups d'esporangis (òrgans formadors d'espores o cèl·lules reproductores vegetatives) en els pteridòfits; solen tenir formes característiques, generalment arrodonides o oblongues?
- 12) Arbre corpulent, de capçada frondosa, que pot atènyer una alçària de 30 m i que pot arribar a viure alguns centenars d'anys. Les fulles són grans, de 10 a 25 cm, lanceolades, fortament dentades, lluents, coriàcies, i cauen en arribar el fred. Quin arbre és? Quin és el seu nom científic?
- 13) Arbres caducifòles del gènere *Quercus*, de la família de les fagàcies. Són arbres de fulles sinuades i flors femenines en grups petits, i de fruits en gla. Habita les regions temperades de l'hemisferi nord i, als Països Catalans, se'n fan set tipus principals, que creixen preferentment a la muntanya mitjana. De quines espècies es tracta?
- 14) Identifiqueu un arbre perennifoli de 4 a 10 m d'alçària, de soca grossa, de fulles paripinnades, de flors petites agrupades en raïms i de fruits en llegum (garrofa). Es fa, conreat o subespontani, a les terres calentes de la regió mediterrània. Quin és el seu nom científic?
- 15) Identifiqueu un arbre perennifoli no gaire alt, sovint un arbust, de fulles poc o molt ovades, llargues, de color verd fosc i brillants. Quin és el seu nom científic?